

SELKEÄT OPASTEET

KAIKKIEN HYÖDYKSI

2024

Taktiili

KOHO- JA
PISTEKIRJOITUSOPASTEET

TAKTIILIN OPASTEET

Taktiili valmistaa ja suunnittelee opasteita, kohokylttejä ja pohjapiirroksia erilaisiin julkisiin tiloihin, joissa käyttäjiä on paljon ja opasteilta vaaditaan kestävyyttä ja selkeyttä.

Palvelumme on testattu ja tehty yhteistyössä käyttäjien kanssa.

Näkövammaisten lisäksi selkeät opasteet auttavat myös monia muita ryhmiä, kuten kasvavaa ikääntyneiden joukkoa, lapsiperheitä ja vieraskielisiä ihmisiä.

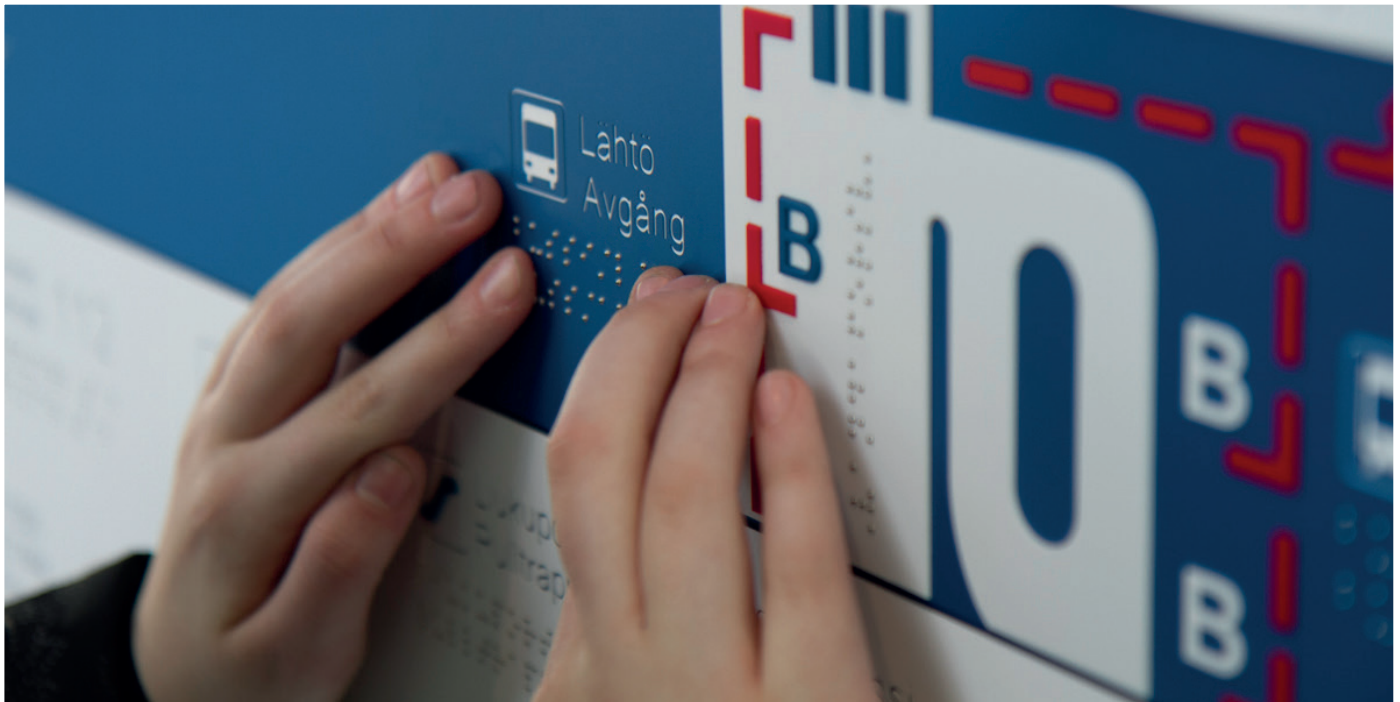

Käytämme opasteissa pohjalevynä mattapintaista 3,2 tai 1,6 mm paksuista abs-muovilevyä, joka soveltuu sekä ulko- että sisäkäyttöön. Autamme sinua valitsemaan pohjalevyn ja kohotekstin värit niin, että hyvä kontrasti toteutuu.

On tärkeää, että pistekirjoitus ei tunnu sormissa terävältä. Siksi upotamme pohjalevyyn teräskuulia: ne ovat sormille ystävälliset ja kestävät säätä ja puhdistamista.

Kohotekstit ja -symbolit ovat tilaopasteissamme yleensä 1 mm koholla pinnasta. Kohokartoissa ja erilaisissa kohokuvissa käytämme 1-3 mm paksuisia merkintöjä, jolloin korkeuserot auttavat yksityiskohtien hahmottamisessa.

Toimitamme aina pistekirjoitusopasteiden mukana asennusohjeet esimerkiksi merkitsemällä tekstien sisällöt ja suunnat kyltiin taakse. Vastaanottajan tai asentajan ei tarvitse osata pistekirjoitusta.

KOHOKARTAT

Kohokartta on kohokuvioinen, merkinnöiltään pelkistetty kartta. Siihen merkitään tärkeimmät kohteet, kuten hissit ja portaat, wc:t, vastaanotto- ja toimenpidehuoneet sekä tärkeimmät reitit. Jos kohteessa opastetaan näkövammaisia lattiassa/maassa olevalla kohoraidalla ja äänimajakoilla, merkitään ohjaava raita ja äänimajakat myös kohokarttaan.

Kohokartassa esitetään se kerros, jossa sitä tutkitaan. Esimerkiksi ensimmäisen ja toisen kerroksen pohjapiirustuksia ei siis esitetä samassa kartassa. Kartta sijoitetaan niin, että ympäristö on samassa suunnassa kartan kanssa.

Kartta sijoitetaan sisälle tai ulkona katokseen, jotta se pysyy puhtaana ja suojassa lumelta, putoavilta lehdilä jne. Kohokarttaa ei asenneta pystysuoralle seinälle vaan 15 asteen kulmaan. Näin kartan lukeminen tunnustelemalla on helpompaa. Kohokartan voi asentaa myös pulpettimaisesti, lattiaan nähden 30-45 asteen kulmassa. Tällöin korkeus määrittyy sen mukaan, että pyörätuolin käyttäjällä on tarpeeksi polvitilaa pöydän/telineen alla (vapaa korkeus väh. 670 mm).

Suunnittelemme kohokartan aina tapauskohtaisesti käyttäjien tarpeet huomioiden. Lähtöainetoksi soveltuu esimerkiksi pohjapiirustus tai asemapiirros, kohteeseen jo laadittu näkevien kartta ja muu vastaava aineisto.

Kohokarttaa tutkitaan tuntoaistin lisäksi myös näönvaraisesti. Siksi siinä on koho- ja pistekirjoitusmerkintöjen lisäksi esimerkiksi kaiverrustekstiä.

Kohokartoissamme on usein pohjalevyn lisäksi muitakin kerroksia, joilla kaikilla voi olla kaiverrus-, koho- ja pistekirjoitusmerkintöjä. Esimerkiksi aseman kohokartassa voi olla yhdellä tasolla autotiet, toisella tasolla jalankulku- ja laiturialue sekä kolmannella tasolla asemarakennus.

Kokous 1

Kokous 2

Naulakot

Kun koho- ja pistekirjoitusopasteet huomioidaan jo suunnitteluvaiheessa, saadaan yhtenäinen ja toimiva opastekokonaisuus. (Träsk mossenin luonnonsuojelualue, Kauniainen.)

**Miltä teräskuulat ja kohokuvat näyttävät luonnossa?
Tilaa ilmainen mallikyltti ja/tai värimallit**

link.webropol.com/s/taktiilimalli

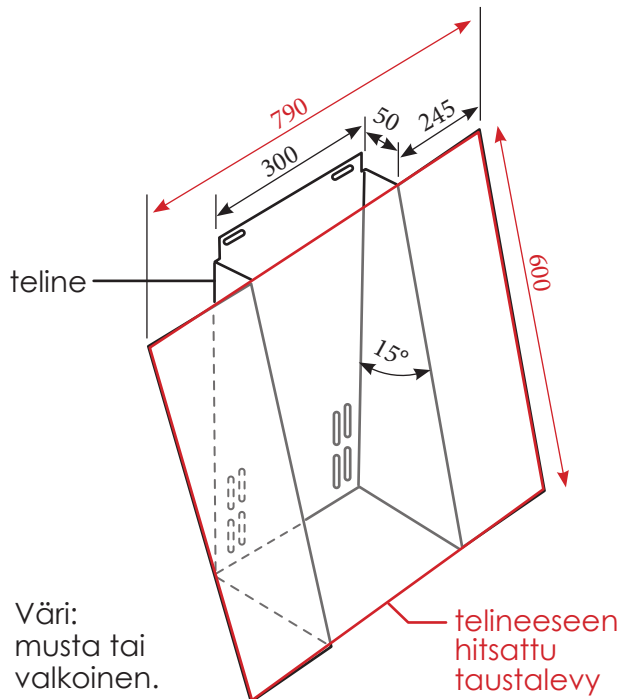
KOHOKARTASTA VIELÄKIN

KOHOKARTAN TELINE

Kohokartan yleisin koko on 80 x 60 cm, jolloin karttaa ylettyy tutkimaan paikallaan seisten, toinen käsi kartalla ja toinen selitysosalla.

Kaikkien 80 x 60 cm kokoisten karttojen mukana voi Taktiilista tilata seinätelineen, jossa on valmiiksi 15 asteen kulmaan asetettu taustalevy. Teline on valmistettu maalatusta teräslevystä.

Kartta ja teline toimitetaan erikseen. Kartta liimataan telineeseen paikan päällä.

SAAVUTETTAVAMPI

PUHUVA KOHOKARTTA

Kohokartan luokse ohjataan usein sekä lattiasa olevalla ohjaavalla raidalla, jota voi tunnistella valkoisella kepillä, että kartan yläpuolelle sijoitetulla äänimajakalla. Kartan tutkimiseen tarvitaan silti yleensä muutakin apua, esimerkiksi avustajaa tai ohjaajaa.

Kaikki Taktiilin kohokartat voi filata myös ääni-toiminnolla eli älykkäällä äänimajakalla varustettuna. Kartan lukeminen helpottuu, kun siihen yhdistetään kuvailu. Kuvailu ohjelmoidaan äänimajakkaan, jolloin muita lisäosia ei tarvita.

Näkövammaisen voi kytkeä kartan puhetoiminnon päälle kännykkäsovelluksella tai omalla kauko-ohjaimellaan. Äänimajakka ohjaa ensin tuulikellon äänellä kartan luokse ja alkaa sen jälkeen selittää kartan sisältöä.

Okeenea Navigueo -äänimajakka toimitetaan niin, että siihen on ohjelmoitu asiantuntijan laatima kartan kuvailu valmiiksi 1-3 kielellä (suomi/ruotsi/englanti). Äänimajakka asennetaan seinälle kartan yläpuolelle ja kytketään joko pistorasiaan tai kiinteästi kojerasiaan.

KERROSOPASTEET

Kerrosopaste sijoitetaan esimerkiksi sisäänkäynnin yhteyteen, hissien tilausnapin luokse, hissikoriin tai aulaan. Opasteessa kerrotaan, mitä mistäkin kerroksesta löytyy tai mihin kyseisellä hissillä pääsee.

Opasteessa korostetaan se kerros, jossa opaste sijaitsee. Kerroksen tiedot voivat olla esimerkiksi eri värisellä, kyltin pinnasta koholla olevalla laattalla.

Kerrosnumero on pistekirjoituksen lisäksi myös kohonumerona.

Yhdistämme tarvittaessa samaan opasteeseen myös kaiverrustekstin, jolloin erillistä kylttiä näkeville ei tarvita.

3

Mall of Tripla, Down Town
Fredikanterassi / Fredrikstorgsterassi

2

Nordic Avenue
Pasilankatu / Bölegatan
Raiteet / Spår / Tracks 1-11

Braille text corresponding to the station names and address information.

Part of a larger sign, possibly 'P...'

WC- JA TILAOPASTEET

Yleisimpiä tilaopasteita ovat erilaiset WC-, lastenhoito-, pukeutumis- ja peseytymistilojen kyltit, joissa on kohosymboli ja -teksti sekä pistekirjoitus.

Pistekirjoitusopasteissa heikkonäköisille ja näkeville tilan nimi voi olla kohotekstinä (tunnusteltava) tai kaiverrustekstinä (ei tunnusteltava).

Pyöröstämme tarvittaessa kylttien kulmat (r 5 mm), jotta ne eivät tunnu sormiin terävältä.

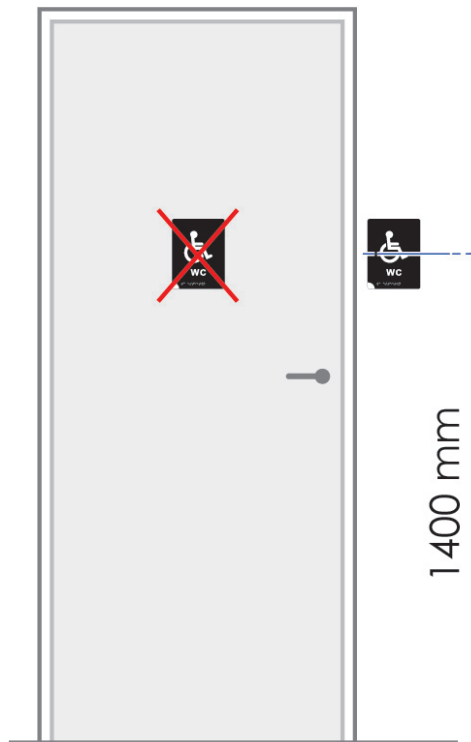
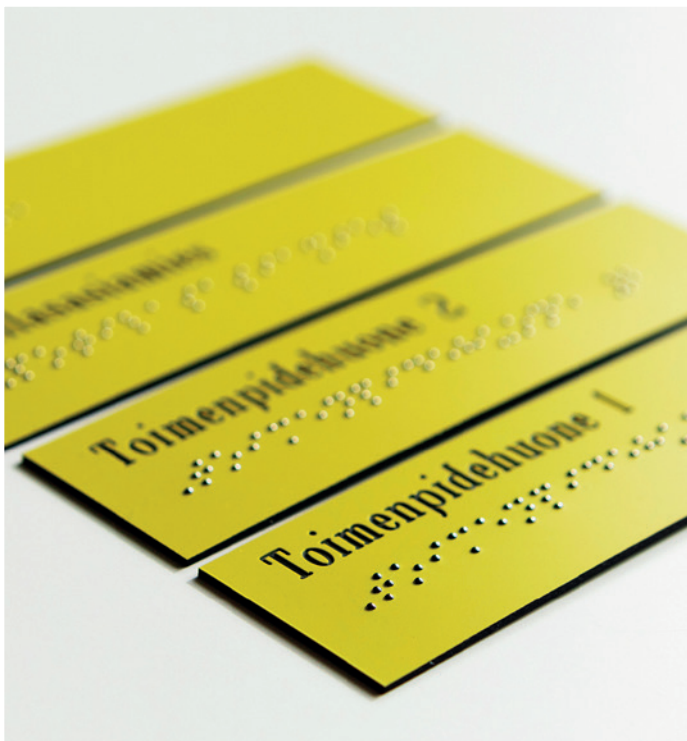
Symbolikirjastossamme on paljon erilaisia symboleja, ja suunnittelemme niitä tarvittaessa lisää. Tutut ja tunnistettavat symbolit hyödyttävät kaikkia. Valmistamme opasteita myös tilaajan omilla symboleilla.

Koho- ja pistekirjoitusopasteet sijoitetaan niin, että kyltin keskikohta on maasta/lattiasta 140 cm.

Tilaopaste asennetaan seinään oven viereen oven avautumispuolelle. Näin opastetta lukeva ei ole oven edessä.

Opasteet kiinnitetään esimerkiksi kaksipuolisella teipillä. Ruuvi kiinnitystä emme suosittele, koska ruuvit tuntuvat sormiin teräviltä.

Jo olemassa olevien opasteiden alareunaan tai alapuolelle voi lisätä pistekirjoitusluiskan. Valmistamme sen opasteidesi leveyteen sopivaksi ja varustamme valmiiksi 3M-kiinnitystarralla.

MUUT OPASTEET

Pistekirjoitusnumerot hissien nappuloiden viereen voi tehdä erillisinä pikkulaattoina tai yhtenäisenä liuskana. Muista merkintä myös hälytysnappulalle!

Penkkiin kiinnitettävä paikkamerkintä kohonumerolla ja pistekirjoituksella auttaa kaikkia löytämään oikean paikan helpommin.

Pistekirjoituskylltti tarjoaa taideteoksesta, tilasta tai muusta kohteesta lisätietoa.

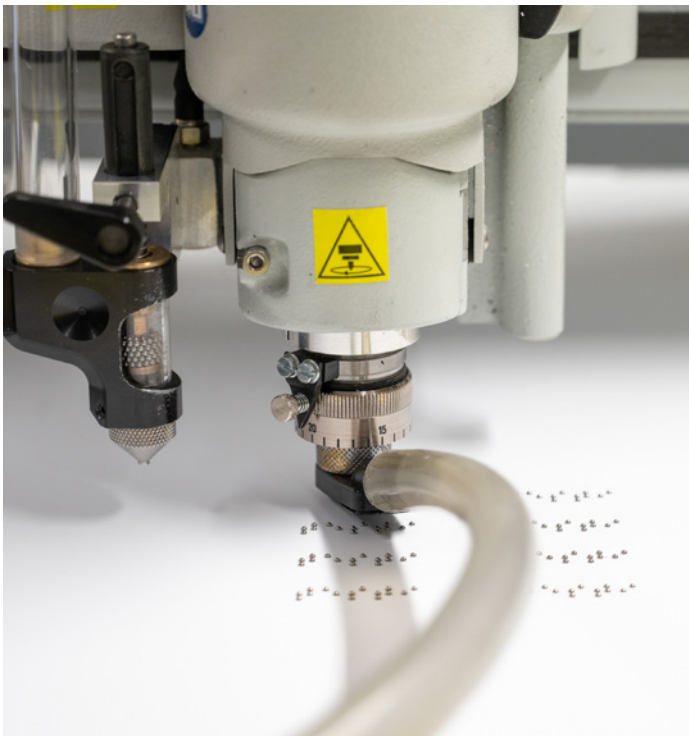

Taideteoksesta tai esimerkiksi luontokohteen eläin-/kasvitaulun kuvasta voimme muokata tunnus-
teltavan kohokuvan.

Voimme lisätä kylttiin kohokehyksen sisällä olevan kaiverretun QR-koodin tai jättää kehyksen
tyhjäksi QR-kooditarraa varten. Kehyksen sisältä näköongelmainenkin voi skannata koodin, jonka
avulla voi vaikkapa lukea tai kuunnella asiasta lisätietoa.

Käsijohde-
teoksen takapintaan kiinnitettävä käsijohdeopaste on yleensä 27 mm korkuinen liuska, jolloin
siihen mahtuu kaksi riviä pistekirjoitustekstiä. Toisella rivillä opastetaan ylhäällä ja toisella alhaalla
löytyvät kohteet. Opasteen pituus riippuu tekstin pituudesta, ja kulmat pyöristetään. Toimitamme
käsijohdeopasteiden mukana ohjeet siitä, mihin ja miten päin mikäkin liuska kiinnitetään.

Kuvat: Laura Oja, Sami Pertteliä, Susanna Öysti ja Näkövammaisten liiton kuvaarkisto. Painopaikka Taktili

Katso nettisivuiltamme ohjeet koho- ja pistekirjoitusopasteiden suunnittelijoille.

taktiili.fi/opastetuotanto-ja-esteettomyys/tekniset-tiedot-ja-suositukset/

Taktiili

taktiili@nakovammaistenliitto.fi

taktiili.fi

Näkövammaisten liitto ry

Marjaniementie 74, 00930 Helsinki

PL 30, 00030 IIRIS

**PISTEKIRJOITUKSEN JA
TAKTIILIOPASTEIDEN
ERIKOISOSAAJA**